

BirdLife Suomi ry BirdLife Finland rf
Annankatu 29 A 16, 00100 HELSINKI
Puh. (09) 4135 3300, fax (09) 4135 3322
Sähköposti: toimisto@birdlife.fi
www.birdlife.fi

Vastaanottaja:
Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Asia: lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain 11 ja 16 §:n muuttamisesta (VN/1269/2024.)

BirdLife Suomi kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu esityksestä seuraavaa.

Luonnoksessa ehdotetaan vieraslajilakia muutettavan siten, että droonien käyttö sallittaisiin vieraslajinisäkkäiden jäljittämisessä (16 §) sekä mahdollistettaisiin uusia vieraslajeja koskevien säännösten siirtymäajan kasvattamista nykyisestä enintään kahdesta vuodesta enintään viiteen vuoteen (11 §).

Droonin käyttö

Kannatamme droonien käytön sallimista luonnoksessa esitetyllä tavalla. Haluamme kuitenkin todeta, että lakimuutos lisää riskiä siitä, että drooneja käytetään lainvastaisesti myös riistalajien jäljittämisessä ja metsästyksessä. Tilanne on myös valvonnalle vaikea, koska droonin käyttäjä voi kertoa etsineensä supikoiria, vaikka droonia olisi käytetty riistanlajien metsästyksen apuna. Mielestämme tätä näkökohtaa olisi hyvä pohtia esityksen perusteluissa. Väärinkäytösten minimoimiseksi on tärkeää viestiä metsästäjäkunnalle laajasti siitä, mikä on sallittua ja mikä ei ole. Pidämme myös tarpeellisenä kehittää jokin valvontaa helpottava järjestelmä, kuten ajan ja paikan rekisteröivä mobiilisovellus, johon tulisi aina kirjautua, kun droonia käytetään vieraslajitorjunnassa.

Siirtymäajan kasvattaminen

Ehdotus enimmäissiirtymäajan kasvattamiseksi kahdesta viiteen vuoteen on lain tavoitteiden kannalta ristiriitainen. Perusteluissa mainitaan, että isotuomipihlajaa, ei lisätty vieraslajiluetteloon sen vuoksi, että viljelyssä oli yli puoli miljoonaa taimea, joiden kasvatusta myyntikokoon vie kolme-neljä vuotta, ja puutarha-alaan kohdistuneiden taloudellisten

menetysten suuruus katsottiin liian suureksi. Perustelut ovat ymmärrettävissä niin, ettei vieraslajiksi säätämisestä saisi koitua merkittäviä kuluja toimijoille, eikä valtiolle.

Lajeja säädetään vieraslajeiksi sen vuoksi, että tutkimusten ja asiantuntija-arvioiden mukaan niistä on merkittävää haittaa ja lajeihin liittyy riski luontoon leviämisestä. Myös viljeltyjen lajien haitalliseksi vieraslajiksi säätämisen perimmäisenä tarkoituksena on estää niiden käyttö ja leviäminen luontoon.

Tavoitteen kannalta olisi järkevämpää maksaa korvaus myymättä jäävistä taimista sen sijaan, että pitkän siirtymäajan avulla varmistetaan, että kasvatuksessa olevat taimet, kuten mainitut puoli miljoonaa isotuomipihlajaa, istutetaan ja näin kasvatetaan lajiin liittyvää riskiä.

Leviämisen estäminen etukäteen on huomattavasti helpompaa ja halvempaa kuin vieraslajien poistaminen jälkikäteen.

Emme edellä mainituin perustein kannata enimmäissiirtymäajan pidentämistä. Kannustamme sen sijaan ministeriötä valmistelemaan lainsäädäntöä, jonka avulla voidaan korvata välittömät vieraslajiksi säätämisen kustannukset toiminnanharjoittajille, kuten puutarha-alalle. Kun toimijoilla on mahdollisuus saada korvaus, on poliittisesti helpompaa tehdä lisäyksiä haitallisten lajien listalle.

Helsingissä 17.5.2024

BirdLife Suomen puolesta

Aki Arkiomaa, toiminnanjohtaja